

Ingyenfüzet: »Erjesztett italok készítése gyümölcsökből.«

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Műfiszetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Bádlós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1932.

XIII. évfolyam, 34. szám.

Vasárnap, augusztus 21.

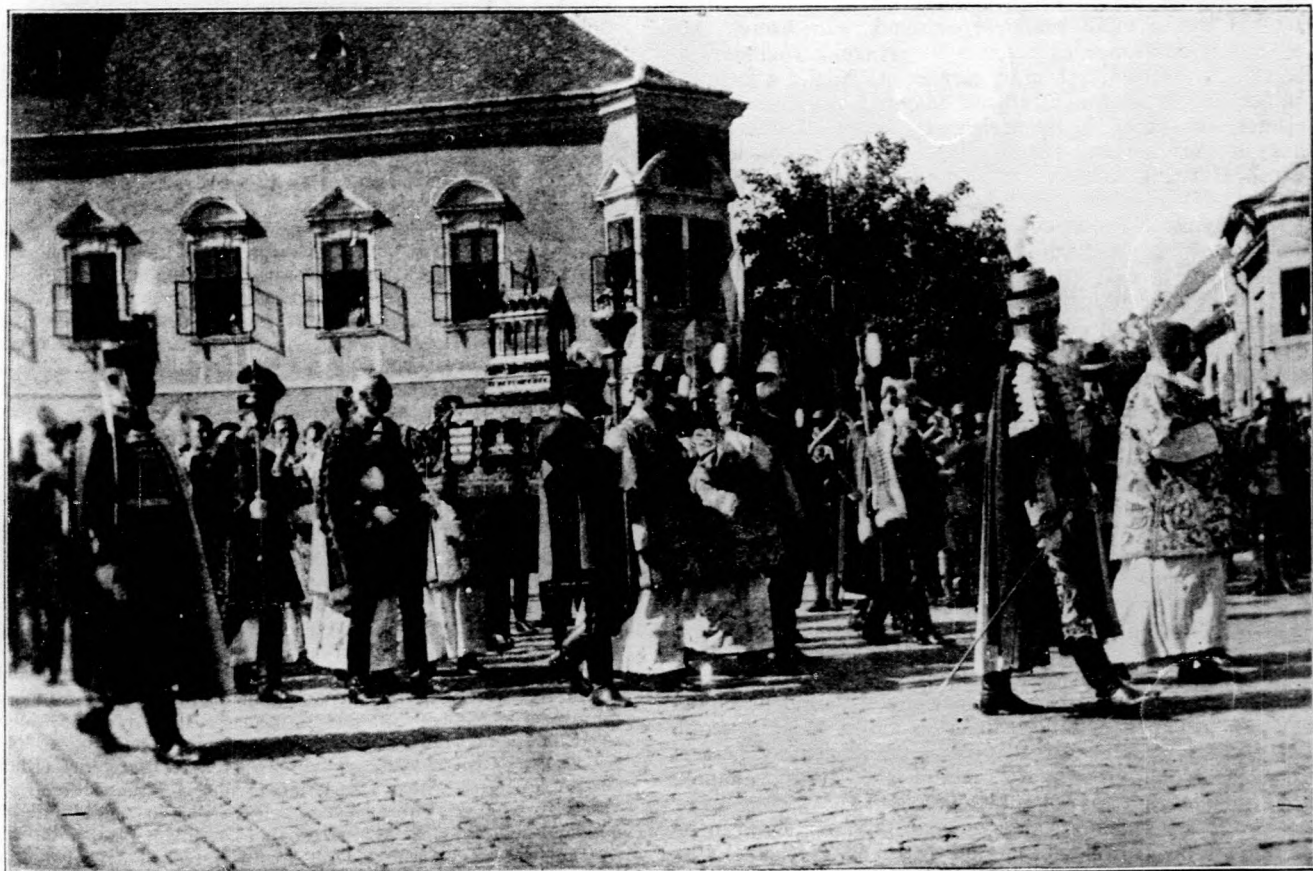
A legnagyobb magyar ünnep.

Ismét felvirradt a határokon innen és túl élő minden magyarok legnagyobb ünnepe, Szent István-napja. Ez a nap a boldog béke önfelédte éveiben egy nagy, erőteljes, duzadó, a nekilendülés lázában élő ország népe számára a faji öntudat kihangsúlyozását, a még ki nem vívott nemzeti célok mámoros látomásait jelentette. Az összeomlás óta pedig csak a remény és várakozás szelidfényű mécsvilágát gyújthatja fel a saját portáján urrá maradt nemzet-csonk és a négyfelől leszabdalt országotest gyászbaorult népének.

Igen, az első magyar király szent emlékére rendelt ünnep a nemzet érintetlen és megbonthatatlan hitteljességének gyönyörű korában arra intett, hogy a magyarság még nem érte el nemzeti céljainak és vágyainak

összességét. Azok a felejthetetlenül szép Szent István-napok nagyszerű hódolások és mélységes erejű hitvallások voltak a magyar öncélúság, a másoktól nem függő, teljes magyar államiság lánglelkű megteremtője előtt. Azok az ünnepek — örömmünnepek voltak; az erejétől, akarásaitól és magabizásától megittasult magyarság szárnyalásai.

De ma! Mit hirdethet, mit adhat Szent István-napja a mai magyarnak? Annak, aki még látja a régi körmenetek káprázatos hőmpölygését és a gyermeknek, akinek szeme már nem itta be Kolozsvár, Kassa, Pozsony és Temesvár magyar képét és tüdejé nem szivta be a Felvidék, Erdély és a Bánság magyar levegőjét? És mit üzenhet a szent király gyámoatlan népének ma: a szent-

A dícsőséges Szent Jobb a Szent István-napi körmeneten.

vedés beteljesedésének, a balsors mozdulatlanóságának és a hasztalan küzködéseknek átokkal megvert idején? És mit gyújthat fel ez az ünnep bennünk, akikben a mindennapiért vívott — óh, hányszor meddő! — harc felémszti az erőt és kiszáritja a lelket?

A Gondviselés Szent Istvánt nemcsak a boldog, erős és felfelé törő korok magyarjainak adta ajándokul, hanem a sorscsapásoktól sűrűn látogatott, gyehehnás idők koldusmagyarjainak is. A nagy király glóriája a jósorsban friss eröket fakasztott; új célokra mutatott és csodálatos tettekre ragadta a magyarságában égő nemzetet. A balsors idején pedig a kálváriát járók szívébe elhintette a türes, kitartás és hit parazsát, hogy megkétszerezhessék maradék-eröiket, felemelkedhessenek és megörizhessék az első király szent, magyar örökét. A nagy magyar korok nagy magyarjai — Nagy Lajos, Hunyadi János, Mátyás, Rákóczi, Széchenyi, Kossuth — Szent István magyarságának öserejével kényszerítették hódolatra a világot; de a tatárdulás, Mohács és Világos legázolt, rabszjijra fűzött magyarjait is ez a bűvés erő mentette meg a végpusztulástól.

A Szent Jobból kisugárzó titkos erő óvott meg bennünket attól, hogy a trianoni szörnyű sebeket keresztül elfolyjon minden csepp vérünk és utolsó dobbanjon a szívverésünk. Át és átjárta benső valónkat, megfeszítette izmainkat, hajtott és üzött a gyógyulást teremtő munkára, hallatlan áldozatok vállalására ösztönzött minden magyart és feltápaszkodtunk. . . A vak sors azonban még arra sem juttatott időt, hogy néhány perere megpihenjünk, hogy egy kicsit magunk is örülhessünk annak, hogy — ime — megint élünk és gyógyulunk, egy újabb orkán, a világ gazdasági gerendázatának összeomlása, bennünket is elsodort a mélybe és mindenki másénál súlyosabb csapást mért reánk, hiszen egy erőre még alig kapott lábbadozót sujtott. . .

Menekvés-e hát Szent István most is, ebben a szörnyű helyzetben is? Mit hirdet az épen maradt Szent Jobb apró, erőtlen, mások kénye-kedvére kiszolgáltatott nemzetének ma, a világ bomló erjedésének, a nemzetek könyörtelen önzésének és a teljes zürzavarnak bolondórájában? . . . Hirdeti azt, amit ezer év óta hirdet a megpróbáltatások és szorongatások idejére: nyugalmat, türelmet, okosságot és Istenfelelmet. Szent Jobbja nem hagyja elerőtlenedni a hitet, hogy amint testének egy darabját reánk hagyta az isteni csoda, azonképpen a Gondviselés megörzi népét is, mert küldetést bízott reá a körülnyírbált és az egész magyar földön. Megtanítja népét most is szenvedni, tűrni, ellenállni, megmaradni. Hősöket nevel a férfiből, asszonyból és gyermekből, a mai idők mindenkinél kimagaslóbb hőseit, akik ősi ösztöneik és képességeik erejével, élniakarásuk, alkalmazkodásuk és a végsőkig való helytállásuk segítségével kelnek szüntelen birokra a mai élet ezer ellenségével, hogy híven teljesítsék ök is, mint elődeik, a szent királytól nyert rendelést: tapadj e röghöz!

Igen, tapadj a röghöz! Bizzál benne, ne hidd, hogy a föld hozzád való hűségében megfoghatkozott. Keress, kutass, bizonyos, hogy új kincseket találj benne. És ne feledd, a hosszú téli éjszakákat hosszú nyári nappalok követik. De nem csoda módjára, nem hirtelen egyik éjszakáról a másik reggelre, hanem lassan, a tél és nyár közé beékelődő tavasz átmeneti idejével. Most a hosszú, éjszakai sötétség korát éli a világ. Feltétlen bizonyossággal elkövetkezik a hosszú, vöröfényes nappal, de türelmetlen lelked most se várjon csodát. Itt is végig kell küzödnünk a lassu, fokozatos átmenetet, minden nappal egy-egy új, apró enyhülést nyerve, amint a leghosszabb téli éjszaka után is csak nap-nap után néhány perccel fogy a sötétség. És itt-ott biztató jelek arra vallanak, hogy megmozdult már a sötétség. . .

Adja a Mindenható, hogy Szent István magyar népe — itt is, a határokon túl is — ép testtel és ép lélekkel várhassa ki a világosság diadalát. (m. e.)

Háziipari és népművészeti tanfolyamok.

A himzés korszakát éljük. A nemzeti érzés külső megnyilvánulásának legalkalmasabb eszköze a himzés. A régi népművészet, a haldokló magyar szücsipar és a kihalt eszterővargaság remek munkáit a néprajzi muzeum megörizte ugyan az utókor részére, de sajnos, hogy a magyar motívumokkal himzett leányka-bekecséket az élelmes esek ipar szállítja a magyarnak elég drágán, akkor, amikor a munkanélküliség nálunk ijesztő méreteket ölt. Történik ez akkor, midőn az alföldi tanyákon, hol a gazdák még foglalkoznak juhtenyészéssel, a kutyának vetik a juhórt, mert nem tartják érdemesnek kiszáritani, gondolni és besétálni vele a tanyárról a városba, ahol esetleg értékesíteni lehet 60—80 filléért darabonként.

A *Köztelek* című gazdasági lap folyó évi április hó 17-iki számában sirdogál egy gazda, hogy a fővárosba szállított husvéti bárányok kilogrammjáért elősúlyban 20 fillért, darabonként 1.42 P árat ért el, mikor leszámolt a bizományossal. Azt ajánlja a kesergő gazda, hogy a hódály falához kell verni a bárányt, mikor a világra jön, mert a bárány felnevelése a vágási korig kevésbé jövedelmező, mint a bárányanyának fejése. Ilyen és számtalan hasonló körülmény teszi indokolttá az állattenyésztés gyermektermékeinek a végtermékek eléréséig való feldolgozását a gazdaságban.

1928-ig nem volt Magyarországon gyakorlati bőrcserzőtanfolyam. Azóta szerveztünk és sikerrel vezettünk bőrcserző és feldolgozó háziipari téli tanfolyamokat. E tanfolyamok folytatásai a *népművészeti tanfolyamok* lesznek. A nevezett tanfolyamok célja népművészeti színvonalra emelni a háziipart azáltal, hogy kiháló népművésztünket rávisszük a háziipar termékeire, hogy azok magyarosabbak, díszesebbek, értékesebbek és a polgári igényeknek megfelelőbbek legyenek s ezáltal a munkanélküliség enyhítésének célját is szolgálhassák. Ilyen népművészeti tanfolyamot minden községben lehetne tartani, ahol azt még a nyár folyamán megszervezzük.

A *népművészeti tanfolyamok* az állattenyésztés termékeinek feldolgozásában, az állat leölésénél kezdődnek. A konyhaművészet termékeit az légtelenítő eljárással, vegyszerek és dunsztolás nélkül konzerváljuk. A bőrt a gyáriparból a háziiparba áttültetett eszterővel készítjük ki. Juhbőrt krómos szörmenek készítünk, azután víz- és molymentes bekecsét varrunk belőle s varrással és himzéssel rávisszük a haldokló magyar szücsművészetet. Feltámasztjuk halottaitól a cserzővargaságot azzal, hogy a borju és növedékmárha bőrt kombinált gyors eszterővel a kordoványbörhöz hasonló árunak készítjük ki és a kordovány-eszmúra rávisszük a cserzővargaság művészetét. A durvagypjas bőrből subát készítünk, a fésűsgyapjas bőrből mészoldattal le vesszük a gyapjút, a bőrt imáltt szarvasbőrnadrágnak dolgozzuk fel, a gyapjút pedig kimossuk, megfestjük, kártolozzuk, rokkán megfonjuk, a puhább gyapjufonalat zsinóros gyorszővőszéken felsőruhahelmének megszöjjük, a keményebb gyapjuszálakból készült fonalat pedig perzsaszőnyegnek dolgozzuk fel. A ruhaszővetre, de főleg a perzsaszőnyegre rávisszük a szövészet művészetét. A gyapjukártólót házilag állítjuk elő. Így lehet ismét minden faluban subás, kordoványos és takács-utca, mint a régi jóidőkben volt; így lehet a falut a ruházódást illetőleg függetleníteni a várostól, így lehet a kartel kemény derekát megprogotatni és így lehet az árellenőrző bizottság munkáját megkönnyíteni, mert tudniillik a mai nyersbőrarak mellett a zsíros borjubőr kilogrammjának, ami a bőrcereskedésben 8—10 pengő, nem szabad 3 pengőbe kerülni.

A fővárosban és környékén nyílnak legközelebb ilyen tanfolyamok. A fővárosi tanfolyam, mely falun kikészített juh-bőröknek, bekecsés és keztüikké való feldolgozásával foglalkozik, azonnal megnyílik, mihelyt arra elegendő számú tanuló jelentkezik. A tanfolyam ingyenes lesz, illetve tandíj helyett a tanuló bekecséből, keztüiből egy párat a tanfolyam anyagából, a tanfolyam részére ingyen és önállóan fognak elkészíteni. A tanfolyam végeztével mindenki a szörme ilyen irányú feldolgozását önállóan művelheti. E tanfolyamra jelentkezni lehet a *Szörme- és bőrfeldolgozó háziiparosok szövetkezeténél* (Budapest, V., Visegrádi-utca 11/a.), hol további felvilágosítással szívesen szolgálnak. Válaszbélyeg melléklésével a vidéki érdeklődések ide címzendők. A fővárosban főleg a női ipariskolát végzett hölgyek szíves érdeklődését kérjük, mivel ök szépen tudnak himezni.

Kapinya Antal, háziipari oktató.

A frázisok polifikájából nem lesz kenyér! Purgly Emil földművelésügyi miniszter a mezőcsáti kerület jelöltje.

Az Édes Antal halálával megüresedett mezőcsáti kerületnek mintegy negyventagu küldöttsége Zsóry György nyugalmazott alispán vezetésével augusztus hó 10-én felkereste Purgly Emil földművelésügyi minisztert hivatalában, hogy felajánlja neki a kerület képviselőjelöltségét. A küldöttséget Borbély-Maczkó Emil főispán vezette a földművelésügyi miniszter elé.

Zsóry György, a küldöttség szóoka üdvözölte a földművelésügyi minisztert, majd Purgly Emil földművelésügyi miniszter válaszolt. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg Édes Antal képviselő elhunytáról, majd megköszönte az iránta megnyilvánult bizalmát.

— Nyugodt lélekkel mondhatom, — folytatta a földművelésügyi miniszter — hogy soha más, mint a hazám iránti szeretet, működésben nem irányított. Megtiszteltetésnek tekintem Meghívást közönségének most megnyilvánult bizalmát, amely ösztönzésül szolgál majd jövődö munkásságomban.

A küldöttség szóoka rámutatott arra, hogy a kerületben már a tulajdonképpeni választási kampány megindulása előtt megkezdődött a jelszavas politika agitációja. Én nem szoktam jelszavakkal élni, nem is illik ez természetemhez. Életem legjavát a gazdaságban töltöttem el, valamennyien, de gazdatársaim mindenestre jól tudják, hogy aki a természettel és a gazdasággal foglalkozik, aki munkálkodással szerzi meg minden napj kenyerét, az nem szokott szaladni a jelszavak dűlibábjá alá. Azok közül az emberek közül való vagyok tehát, akik nem jelszavakkal és ígéretekkel lépnek elő, hanem a maguk egyéniségének teljes, becsületes latbavetésével akarnak eredményt elérni. Az az elgondolásom, hogy a kerület minden lakosával szoros kapcsolatot tartanak fenn, hogy ott, ahol lehetőség és mód kínálkozik, segíthessenek rajtuk.

— Ismerem jól a kerület és a környék nehéz helyzetét. Ismerem jól azokat az elemi csapásokat, amelyek a vármegyét a közel múltban érték. Őszintén és nyíltan mondhatom, ígéretes nélkül, hogy tiszta szívvel fogok segíteni ott, ahol erre szükség van és addig a mértékig, ameddig erre lehetőség mutatkozik. Jelöltségemet úgy tekintem, hogy ennek révén az önök meg-tisztelő bizalmából részt kell vennem abban a hazafias munkában, amelyből mindannyiunknak ki kell venni részünket, mert csak együttélés erővel, összetartással, megértéssel, egymás iránti bizalommal tudjuk elérni azt, hogy végeredményben az ország sorsát jobbra fordíthassuk. Nem egyik vagy másik kerület választási eredményéből, hanem a választók összességéből kell, hogy kiformalódjék az az erő, amely az országot a világválság közepébe ki tudja és ki fogja vezetni nehéz sorsából. Nem a magyar viszonyoknak, hanem az egész világgazdasági válságnak a következménye az a súlyos helyzet, amelyben magunk is vagyunk, de éppen ezért nem csüggedésre és türelmetlenségre, hanem magyar nyelven karra, lélekre és szívre, magyar észbeli képességre van szükség, hogy az országot ebből a helyzetből kivethessük és elérhessük a szebb és jobb jövőt.

A küldöttség tagjai éljenzéssel és hosszas tapsal fogadták a földművelésügyi miniszter szavait.

Délben a földművelésügyi miniszter az Egységspártban ebéden látta vendégül a küldöttség tagjait. Az ebéden megjelent Károlyi Gyula gróf miniszterelnök, Gömbös Gyula honvédelmi, vitéz Keresztész Fischer Ferenc belügyminiszter, Mayer János volt földművelésügyi miniszter, Darányi Kálmán államtitkár és sokan mások. Zimmermann György plébános mondotta az első felkötőt és Purgly Emil földművelésügyi miniszterben a magyar föld leghivatottabb képviselőjét üdvözölte, aki hivatalba lépése óta mindig elsőnek sietett az elemi csapások által meglátogatott borsodmegyei gazdák segítségére. Szendrey László református lelkész rámutatott arra, hogy a kormányzás olyan férfiak kezébe van letéve, akik nem félnek a küzdelemtől. Horváth István azt hangsúlyozta, hogy a kerület lelkesedéssel bontotta ki a hazafias politika szeplőtelen zászlóját az ország és a nép boldogulása érdekében.

Purgly Emil beszéde.

Ezután Purgly Emil földművelésügyi miniszter állott fel szólásra. Hangoztatta, hogy mindenkinek, de különösen a gazdaságnak igyekszik megadni azt a reménységet, azt az önbizalmat, amely nélkül sem gazdaember, sem más a világon nem bódogulhat és munkáját eredményesen el nem végezheti. A ránk nehezedő bajok megszüntetésére egyrészt Isten segítségét kérjük, másrészt eltökélt sziklaszilárd akaratú küzdünk a veszélyek elhárításán. Hisszük, hogy a borura jön a derű és törhetetlen

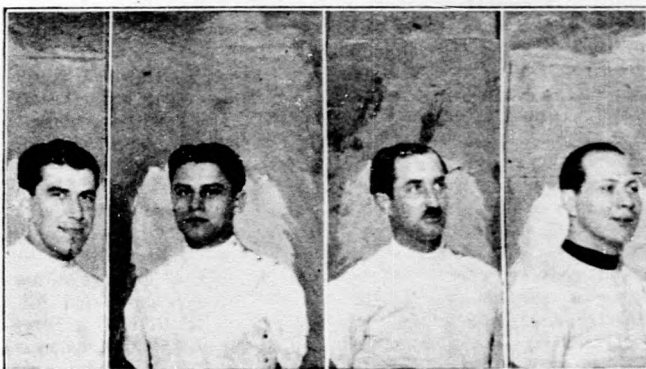
erőmegfeszítéssel dolgozunk azon, hogy ez be is következzen. A délibábos ígéretésekkel szemben, amelyek az ellentáborból a választási küzdelem során el fognak hangzani, arra igyekszik, hogy a magyar nép iránti őszintős szeretetből fakadó cselekedés iránt adjon a jó sebekre, a testvériség érzésében igyekezzék a bajokat gyógyítani a jobb és szebb és boldogabb jövő érdekében. Képviselőségét arra kívánja felhasználni, hogy együttműködjen a gazdákkal és kölcsönös gondolat-kicserelés segítségével szolgálja a gazdák érdekeit. Szereti a foglalkozását, tudja és ismeri annak minden nehézségét, előnyét és gyönyörűségét. A gazdálkodás előnyét és gyönyörűségét akarja megismertetni a kerülettel s ennek az eredménynek az előérésével olyan egy-séget akar teremteni a népesség között, amely hazafias szellem-tel eltelve biztosítja a kitűzött ideálok előérését. Őszinte ragaszkodást, megértést és tisztelet érez minden igaz magyar ember iránt, a maga szívét és lelkét adja azoknak, akik bizalommal vannak iránta és biztosan számít rá, hogy ilyen módon sikerülni fog a jólét elősegítése.

Hatalmas taps és éljenzés fogadta a földművelésügyi miniszter beszédét.

Gömbös Gyula honvédelmi miniszter felszólalásában rámutatott arra, hogy Borsod vármegyéhez régi barátság szálai fűzik, hatvanhét község választotta meg diszpolgárává. A kerületnek olyan férfira van szüksége, mint Purgly Emil, akinek a működése nem politikai önzésből fakadt. Mi, akik a kormányon vagyunk, — mondotta tovább a honvédelmi miniszter — Károlyi Gyula gróf miniszterelnökkel az őszintelenség köntösét hordjuk, nem keressük a népszerűséget, de józan magyar ésszel vezetjük az országot a történelemnek talán a legkritikusabb korszakában. Olyan időket élünk, amikor a legnagyobb szükség van józan-ságra, amikor könnyű a jelszavakkal való dobálózás, különösen olyanok részéről, akiket ezért senki sem vonhat felelősségre. A magyar ember azonban a realitásokra szokott és különösen Borsod megyében van szükség erre, ahol az élet realitása már négy esztendőn át keservesen sújtotta a lakosságot. Ilyen vidéknek józan politika kell, a mindennapi élet politikája. Purgly Emilét ismerjük, szerelmese a földnek s ha egyszer felállítják a föld szeretetének szobrát, neki rajta kell lennie, mert nálánál fanatikusabban senki sem szereti a magyar földet. A kerület másik jelöltjének már van egy képviselői mandátuma, nem tudom, miért kell neki kettő. Aki a vármegye központjának, Miskolcnak képviselője, legyen azzal megelégedve és engedje át a helyet azoknak, akiknek hivatásuk van az országgyűlésen és azt száz százalékgig be is fogják tölteni.

Mayer János felszólalása.

Mayer János nyug. földművelésügyi miniszter rámutatott arra, hogy a mai nehéz időkben könnyű a sebeket felszaggatni, azok, akik hatalomra törekzenek, igyekeznek ezt a helyzetet kihasználni és az elemi csapások által okozott elkeseredésből a maguk javára előnyt teremteni. A gazdaközönség azonban felismeri ebben az eljárásban az öncélt és különbséget tesz a köz-érdek és az önérdék harcainak között és felismeri, hogy a köz-érdek embereitől várhat eredményt. Ma olyan szélsőséges demagógiát látunk, amelynek már régen nem voltunk tanúi, de

Az olimpiai bajnok magyar kardvívócsapat tagjai.
Balról jobbra: Kabos, Gerevich, Piller és Petschauer.

a magyar józan választóközönséget nem lehet beugratni. Nem fogják elhinni, hogy az, aki soha gazdálkodással nem foglalkozott, gazdább a földművelésügyi miniszternél, hogy az ilyen jobban szereti a földet és a népet, mint az, aki maga is gazda és hogy azok, akik kisgazdák soha nem voltak, jobban képviselik a kisgazdák érdekeit, mint az a párt, amelynek tagjai közül én is kisgazda vagyok, mindig az voltam és leszek is, amíg élek. Aki azt mondja, hogy minden bajt meg tud szüntetni, az nem mond igazat, mert hiszen az egész világon válság van. Az istentelen gazdasági háborúban is az fog győzni, aki idegekkel tovább bírja, aki ragaszkodik a komoly és józan politikához, aki a közélet harcosaira adja szavazatát, aki kitart a magyar egység mellett. Ez a párt, amelyben itt helyet foglalunk, Nagyatádi alapítása, az ő munkájából nőtt ki. Nagyatádi mondta, hogy a kisgazdatársadalomnak nem szabad osztálypolitikát csinálni, de össze kell fogni az intelligenciával. Ez az igazi kisgazdapárt, nem pedig az a másik, amelyet szintén kisgazdának hívnak, de amelyben mindenféle ember van, csak kisgazda nincs.

A hosszas éljenzéssel fogadott beszéd után vitéz Keresztész Fischer Ferenc belügyminisztert kívánták hallani. A belügyminiszter felszólalásában hangzott, hogy a jelszavak politikája olyan veszedelemmel fenyeget, hogy visszaszűnyedhetünk újból a forradalmak utáni zűrzavarba, amelyben Bethlen István gróf és Nagyatádi megkezdtek építő és szervező munkájukat. Talán azt hiszik, akik a nyugalmat és a békét sokallják, hogy itt az idő, hogy ők kerüljenek politikai hatalomra? A kormány nem fogja átengedni a helyét olyanoknak, akik tisztán önző célokból a magyar nép félrevezetése útján akarnak uralomra jutni. A fejlődés alapfeltétele, hogy nyugalom és béke legyen. Nagyon komoly időköt élünk, a magyar nép nem hajlandó jövőjét odadobni frázisoknak, nem hajlandó kísérletezésekbe bocsátkozni. Ma a kormányzás nem öröm, de súlyos felelősség és éppen ezért, mert a mai kormány érzi a felelősséget, nem hajlandó az ország gyepeljét a hatalomra törekvőknek átadni, mert meggyőződése, hogy ezzel vétené a súlyos helyzetben lévő országgal. A magyar nép tudja, hogy a frázisok politikájából nem lesz kenyér és nem követi az ilyen politikát. A világfelfordulás közepette meg tudtuk tartani az országot a rend és békeesség útján. Meg tudtuk tartani olyan helyzetben, hogy, ha a csapatok elvonulnak fejük felett, akkor megvannak az adottságaink arra, hogy a magyar nép boldogulhasson és a szebb jövő megnyíljon előtte.

Purgly Emil földművelésügyi miniszter augusztus hó 14-én és 15-én meglátogatta a választókerület több községét, ahol mindenütt kitörő lelkesedéssel fogadták. A miniszter augusztus hó 21-én, vasárnap, mondja el nagy érdeklődéssel várt programbeszédét. Kétség sem férhet hozzá, hogy a győzelmet Purgly Emil, az agrárérdekek régi vezérégyénisége, nyeri el, jelszavas politikát hirdet ellenfelével szemben.

Mi az igazság a szövetkezetellenes támadások ügyében?

Az utóbbi időben a szövetkezetek s különösen azok központi szervei ellen a tájékozatlanságból és a rosszakarathól fakadó támadásoknak valóságos áradata indult meg. A szövetkezetek érdekképviselői szerve, a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége szükségesnek tartotta, hogy a nap-nap után elhangzó vádakkal szemben a magyar közvéleményt tárgyilagosan tájékoztassa a szövetkezetekkel kapcsolatos különböző kérdésekről s ezért a napokban „Mi az igazság a szövetkezetellenes támadásokban?” címen egy füzetet adott ki. A közel negyven oldalra terjedő munka, az egész magyar szövetkezeti élettel s annak időszéri problémáival foglalkozik s emellett az összehasonlítás kedvéért, rövid ismertetést ad a külföldi szövetkezeti intézményekről is.

Az annyiszor hallott s szinte az unalomig eleséplét állami támogatás vádjával szemben a füzet részletesen kimutatja, hogy az egyes külföldi szövetkezeti központok milyen nagy összegű — s a mieinkhez még csak nem is hasonlítható — állami kedvezményeket és előnyöket élveznek s hogy az állam az egyes külföldi országokban mindenütt intézményesen biztosította a szövetkezetek zavartalan hitelezését. Utal a füzet arra is, hogy a hitelgazdálkodás mai korszakában a magyar szövetkezeti élet szempontjából is elsőrangú fontossága a szövetkezeti hitelkérdés megoldása s éppen ezért van szükség Magyarországon egy szövetkezeti hitelezési központ létesítésére.

A füzet részletesen foglalkozik a többi szövetkezetellenes vádakkal, az adókedvezmények, a nem tagok részére való árusítás kérdésével s ezenkívül, igen helyesen, felhívja az ország közvéleményének figyelmét arra a kulturális és szociális munkára is, melyet a szövetkezetek már évtizedek óta végeznek. Az adózás kérdésében a füzet számadatokkal mutatja ki, hogy a szövetkezetek több adót fizetnek, mint a magánkereskedelem. Részletesen ismerteti a füzet azt a nagyjelentőségű munkát is, amelyet a szövetkezetek a mezőgazdasági termelés és értékesítés megszervezése terén fejtenek ki, végül tizenöt pontban foglalja össze azt a szövetkezeti programot, amelynek keresztülvitele a magyar szövetkezeti és agrárélet szempontjából nemcsak kívánatos, de feltétlenül szükséges is.

Reméljük, hogy e tárgyilagosságon és adatokon felépített füzet nemcsak a szövetkezeti mozgalom híveinek hitét és bizalmát fogja megerősíteni, de megváltoztatja a mozgalom eddigi ellenségeinek nézetét is s végre utat tör annak az igazságnak, hogy a szövetkezetek a magyar közgazdasági és társadalmi életnek nélkülözhetetlen és nagyraható intézményei.

Szent István-heti ünnepségek a Gellérthegyen.

A Szent István-ünnepi hétnak szabadtéri ünnepségei a város szívében, a Gellérthegyen fognak az idén is lezajlani. Az ünnepségek már augusztus 14-én megkezdődtek és 21-én zárulnak. Az ünnepségek keretében a Társadalmi Egysültek Szövetsége a Gellérthegyen díszsátrát állít fel, amelyben Szent István-hétén a fővárosba érkező vidékiek aláírják a Mussolini olasz miniszterelnököt tiszéves miniszterelnöksége alkalmából üdvözlő levelet. Az ünnepi héten a gyermekek részére egész napon át a Fővárosi Gyermekszínház tart előadásokat, a két szabadszínpadon pedig a fővárosi színésztársadalom és az artista egyesület tagjai szórakoztatják a közönséget.

A Szent István-hét egyházi ünnepségeinek fénypontja az augusztus 20-i Szent István-napi országos Szent Jobb-körmenet. A körmeneten az idén több nagy vidéki és fővárosi dilynertes dalárda fog szerepelni az éjrt énekekkel.

Augusztus 20-án este nagyszabású tűzijáték színhelye lesz a Gellérthegy. A tűzijáték este tíz órakor kezdődik, a Citadella fensikján, valamint a budai Dunaparton és éjfélig tart. Több újszerű pirotechnikai látványoságról illeszkedik az idén is a tűzijáték keretébe, amelyet a vidéki és a fővárosi közönség mindkét Dunaparttól, továbbá a külön sétahajókról is szemlélhet. A Szent István-hétén a főváros esti hangulatát élénkíti majd az a sejtelmesen szép díszvilágítás is, amely tündéri hatásával minden ideérkező idegent lebilincsel. Ugyancsak a Szent István-hét keretében minden nap megismétlődik a városigeti szökőkút vizsgárfjátéka, amelyet éntéknént ki-világítanak.

A Magyar Királyi Államvasutak igazgatóságától kapott értesülésünk szerint a Sz. István ünnepi erősebb utasforgalomra való tekintettel a Budapest felé közlekedő gyors- és távolsági személyvonatokon és a mellékvonatokról ezekhez csatlakozó vonatok szerelvényeit a nagyobb utasmennyiség befogadására szükséges mértékben augusztus 17-től kezdve megerősítik. Intézkedett továbbá az államvasutak igazgatósága, hogy augusztus 20-án Nagykamizsáról 0 óra 25 perc indulással külön személyszállítványt induljon, amely 6 óra 11 perckor érkezik Budapest—Déli pályaudvarra. Ezenkívül intézkedés történt, hogy a vidéki nagyobb gőcpontokból tömeges utasforgalom esetén a szükséges képest különvonatok is induljanak Budapestre. Az ünnepségekről hazatérők részére már augusztus 20-án 12 órától kezdve a Budapesti személypályaudvarokról induló minden gyors- és személyvonat megerősített közlekedik, nagyobb utasforgalom esetén pedig másodszónatokat is indítanak.

Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által érhető el. Nőorvosi klinikák vezetői egyhangzóan dicsérik a valódi Ferenc József vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Hat olimpiai bajnokságot nyert a kicsiny Magyarország.

Kardvívásban, tornában, vízipólóban és boxolásban verhetetlenek voltak a magyar fiuk.

A losangelesi olimpiász eseményeiről közölt legutóbbi beszámolóinkban hangot adtunk annak a fájdalmas csalódásnak, melyet kitünő diszkoszdobó bajnokunknak, Remecznek és világhírű uszónknak, Báránynak váratlan kudarca keltett országszerte. Nemcsak a magyar sportközvéleményt hangolta le ez a szomorú hír, hanem a társadalom minden rétegét, mert a nemzetek legjobbjainak találkozója, az olimpiász, óriási érdeklődéssel kísért esemény volt és még olyanokat is izgalomba hozott, akik egyébként nem szentelnek figyelmet a sporteseményeknek.

Az olimpiász második szakasza azután bőségesen kárpótolt az első csalódásokért, sőt nem is remélt sikereket hozott. Hat olimpiai bajnokságot, négy második és öt harmadik helyet nyertek a magyar versenyzők és e révén a nyolc milliós Magyarország a hatodik helyet vívta ki huszonnyolc résztvevő nemzet sorában, maga mögött hagyva például Finnországot, Németországot, Angliát, Lengyelországot és Kanadát, hogy a kisebb, de nálunk még mindig nagyobb nemzetek hosszú sorát ne is említsük.

Ez a nagyszerű eredmény — mely jelentékenyen jobb, mint az eddigi olimpiai játékokon elért magyar siker — az egész világ előtt meggyőző erővel tanúsítja, hogy kicsiny, megcsonkított országunk temérdek baja ellenére is képes volt a nagy nemzetekkel egyenrangú versenytársak sorába felküzdeni magát és tehetséges fiai — hevitve a nemzeti érzés tüzetétől — tudásuk és küzdőképességük legjavával szálltak sikra a győzelmi babérért. A világnak ismét tudomásul kellett vennie, hogy a magyarsággal számolni kell, mert nemcsak életrevaló és élni akaró, de kiváló, ügyes, szorgalmas és mindenekelőtt nagy kulturájú nép, melynek még a nyomába se lépnek pöffeszkedő szomszédai.

A csonkaország minden lakója köszönettel és hálással elismeréssel adózik mindazoknak, akik ennek a nagy magyar sikernek részesei voltak. Örömmel követi ebben a Kormányzó Ur Óméltóságát, aki táviratilag fejezte ki a legnagyobb meglepetését és szerencsekívánatait a diadalmas magyar versenyzőknek.

A nagy magyar sikerek.

A magyar Pelle István a torna-műszabadsággyakorlatokban nyerte meg hazája számára az első olimpiai győzelmet. A magyar zászló augusztus hó 9-én délután 2 órakor szaladt fel első ízben a stadion árbócára, mely alatt a zenekar a magyar himnuszot játszotta el. Pelle István megismételte bravurját és az egyéni lóugrásban második olimpiai bajnokságot nyert. Ezenkívül az egyéni összetett versenyben (korlát, ló, nyújtó, gyűrűhinta és lóugrás) második helyre került az olasz Neri előtt. Az összetett csapatversenyt Olaszország nyerte, Magyarország negyedik lett. Pelle István ezenkívül résztvett az egyéni akrobatikus ugrásokban és a függészkedésben; mindkét versenyszámban negyedik lett az amerikai versenyzők előtt. Pelle Istvánt csak a nyújtón előzte meg európai versenyző: két finn; itt Pelle a negyedik, a korlátban pedig Pelle második lett. Pelle István győzelmei és helyezései páratlanul állanak a világversenyek történetében és óriási feltűnést keltettek.

A vízipólómérkőzések során Magyarország — mint már jelentettük — megverte Németország csapatát 6:2 arányban. A magyar csapat második mérkőzését 18:0 arányban Japán ellen nyerte meg. A döntő mérkőzést augusztus hó 11-én játszották a magyar fiuk az Észak-amerikai Egyesült Államok csapata ellen és nagyszerű játékkal 7:0 arányban verték meg Amerika csapatát. A vízipóló-torna olimpiai bajnoka tehát a magyar csapat lett, fedetve az amsterdami olimpiász kudarcának bellől második helyét.

A vízipólómérkőzések során Németország és Amerika csa-

patai eldöntetlenül végeztek, Németország 7:3 arányban megverte Brazília csapatát; Amerika legyőzte Brazília és Japán csapatát. Brazília csapatát egyébként a durvaságok sorozata miatt a Németországgal vívott mérkőzés után a további versenyzésből kizárták. Németország utolsó mérkőzését Japánnal vívta és 10:0-ra verte meg a japán csapatot. Ezzel biztosította magának a második helyet. A vízipóló-torna helyezési sorrendje tehát: Olimpiai bajnok Magyarország. II. Németország. III. Amerika.

A negyedik világraszóló diadalt kardvívóink aratták, akik megsemmisítő fölényrel védték meg az amsterdami olimpiáson elnyert olimpiai csapatbajnokságot. Az előmérkőzések során Magyarország 15:1 arányban legyőzte Dániát és 14:2-re verte Mexikót. A magyar csapat (Piller, Kabos, Glykais és Gerevich) ezután 13:3 arányban végzett Amerikával, majd nagyszerű eredménnyel legyőzte legnagyobb ellenfelét Olaszországot és végül lehengerelte Lengyelországot. A helyezések sorrendje: Olimpiai bajnok Magyarország. II. Olaszország. III. Lengyelország.

Az ötödik olimpiai bajnokság Piller György százados nevéhez fűződik, aki az egyéni kardvívás első helyét szerezte meg, három győzelemmel és egyetlen vereséggel és ezzel a huszonnyolc esztendeje még el nem vesztett bajnokság ismét Magyarországa lett. A helyezések sorrendje a következő: Olimpiai bajnok: Piller György. II. Gaudini (Olaszország). III. Kabos (Magyarország).

Végül a hatodik olimpiai bajnokság Énekes István révén jutott Magyarországnak, aki a boxolás légsúlyú csoportjában valamennyi ellenfelét legyőzve, megvédte az amsterdami Olimpiáson Kocsis által kivívott első helyet.

Szép eredményt értek el versenyzőink a cölövésben is, ahol Sós-Iradetzky harmadik helyre került. A versenyzők közül legjobban szereplő magyar Lemberkovitsot elűtötték az olimpiai bajnokságtól, mert egyik lövésorozatát tévedésből a szomszédja céltáblájára adta le.

A többi eredmények.

A többi fontosabb versenyágban elért eredmények a következők:

Az épésapatversenyt Franciaország nyerte meg Olaszország és Amerika előtt.

Pelle István,

a kétszeres olimpiai tornász-bajnok.

Az egyéni epébajnokságot Carnaggia (Olaszország) nyerte. A magyar Benkő Tibor és Petneházy Imre az előmérkőzések során kiesett.

A 4×290 méteres gyorsuszósfutótában 8 perc 58.4 másodperces világrekord alatt a japán csapat győzött. Második lett Amerika 9 perc 10.5 másodperc alatt, harmadik Magyarország 9 perc 31.4 másodperc alatt Anglia, Argentína és Brazília csapatai előtt. Magyarország csapata ezek szerint a legjobb európai uszós csapat. A magyar csapat tagjai Wannie, Szabados, Székely és Bárány voltak. — A 400 méteres gyorsuszást Crabbe (Amerika) nyerte 4 perc 28.4 másodperces idővel. Második lett Paris (Franciaország); a harmadik, negyedik és ötödik helyet japán versenyzők foglalták el. A magyar Kánássy még az előmérkőzések során kiesett. — A 200 méteres hölgy melluszásban az ausztráliai Dennis győzött 3 perc 06.3 másodperc alatt. — A 100 méteres hölgy gyorsuszásban Helene Madison (Amerika) győzött 1 perc 06 másodperces olimpiai rekord alatt. — A 400 méteres hölgyuszást is Helene Madison nyerte 5 perc 28.5 másodperc alatt. — A műugróversenyt Riley-Gallitzen (Amerika) nyerte meg. — A 100 méteres hölgy hátúszó versenyt Eleanor Holm (Amerika) nyerte.

A 4×100 méteres, 4×400 méteres futósfutótát és a 4×100 méteres hölgy futósfutótát Amerika versenyzői nyerték. A női magasugrást 167 centiméteres világrekorddal Shiley (Amerika) nyerte. A toronyugrást Harold Schman (Amerika) nyerte. A 100 méteres hátúszásban első lett Kikava (Japán), de a második és harmadik helyet is japán versenyző foglalta el. A 200 méteres melluszást Tsuruta (Japán) nyerte 2 perc 45 másodperces idővel. Japán győzelmet hozott az 1500 méteres uszás is, melyet Kitamura nyert meg. A francia Paris hatodik lett.

Az olimpiai versenyek záróünnepélye augusztus hó 14-én zajlott le, nagyszerű külsőségek közepette, százezer néző jelenlétében. A versenyzők pedig kétheti küzdelem után hazaindultak a szélrózsa minden irányába.

A nemzetek pontversenyében Magyarország a hatodik helyen áll. Az elért győzelmek száma szerinti hivatalos sorrend a következő:

1. Amerika. 2. Olaszország. 3. Svédország. 4. Franciaország. 5. Japán. 6. Magyarország. 7. Finnország. 8. Anglia. 9. Németország. 10. Kanada és ezután következik a többi résztvevő nemzetek hosszú sora.

A 60 éves József királyi herceg ünneplése.

A legnépszerűbb magyar királyi herceg, József, kedden, augusztus 9-én töltötte be hatvanadik életévét. Már a hét-fői napon rengeteg üdvözlés érkezett az ország és a külföld minden részéből, küldöttségek is megjelentek és rengeteg virággal halmozták el az ünnepeltet. Délben tiszteltgett a megszállt Felső-Magyarország nevében egy küldöttség. Összegyűltek a királyi herceg családjának tagjai is. Este negyedkilenckor a Szentgyörgy-térre cserkész-díszszázad vonult fel zenekar kíséretében és elhelyezkedett a palotával szemközt. Félkilenckor a Budai Dalárda lampionos felvonulása vette kezdetét. A Budai Dalárda szerenádát adott, melynek meghallgatására a hercegi palota nagy erkélyére kivonult az egész királyi család. József királyi herceg megjelenését percekig tartó viharos éljenzéssel fogadta a közönség és az éljenzés csak akkor halkult el, amidőn a dalosok a Hímnuszt kezdték énekelni. Szegő Sándor karnagy vezényletével adott elő három magyar dalt a teljes létszámában megjelent Budai Dalárda. Alig fejezte be a Budai Dalárda hangversenyét, újabb lampionos felvonulás következett, a Törökös Dalégyesület jelent meg és hasonlóan szerenádát adott. A szerenád bevégeztével a cserkész-zenekar indulójának hangjai mellett megkezdődött az elvonulás. A királyi hercegi család az egész idő alatt a palota erkélyén maradt és meghatottan köszönte meg az újból és újból felviharzó éljenzést.

Másnap, kedden József királyi herceg, tábornagyot reggel félkilenc órakor az udvartartás és az uradalmak fő-

tisztviselői üdvözölték. Kilenc órakor a hercegi palota virágokkal feldíszített kápolnájában szentmise volt, melyet Csizsarik János dr. címzetes püspök mondott. A misén József királyi hercegen és Augustza királyi hercegasszonyon kívül megjelentek a család tagjai is.

Mise után Károlyi Gyula gróf miniszterelnök érkezett elsőnek a királyi hercegi palotába és a magyar kormány üdvözlését tolmácsolta. A magyar országgyűlés nevében Almásy László, a képviselőház elnöke és Rakovszky Endre, a felsőház alelnöke köszöntötték a jubilánst. Ezután megkezdődött a küldöttségek fogadtatása. Ripka Ferenc főpolgármester Budapest székesfőváros nevében járult a királyi herceg elé. A Mária Terézia-rend és a tábornoki kar küldöttségét Szurmay Sándor báró gyalogsági tábornok vezette a királyi herceg elé. Tisztelegtek továbbá az Országos Frontharcos Szövetség, a Vitézi Szék képviselői, a volt 4-es honvédek, a Tisza István Társaskör, a Királyi Magyar Automobil Club, a Mérnöki Kamara és a TESz. Dél előtt 12 órakor a honvédség küldöttsége érkezett, utána a Poliklinika Egyesület jött, majd néhány perccel később a Magyar Újságírók Egyesületének, a Magyar Hirlapírók Országos Nyugdíjintézetének, az Újságírók Szanatórium Egyesületének és az Otthon Irók és Hirlapírók Körének elnöksége, Pest vármegye és Fejér vármegye, majd Monor község küldöttsége. Száztáru küldöttség képviselte a Hungária Magyar Technikusok Egyesületét, majd Légrády Ottó, a Pesti Hirlap főszerkesztője, később a Mentők Egyesülete, az Ügyvédi Kamara és a Műegyetemi Tanács, az Országos Kertészszövetség küldöttsége fejezték ki szerencsekívánataikat. Ezután még sok más küldöttség érkezett.

Délután félkettőkor a főhercegi palotában szűkkörü családi ebéd volt.

A küldöttségeken kívül az ország minden részéből és a külföldről is igen sokan fejezték ki szerencsekívánataikat József királyi hercegnek. Rendkívül sok üdvözlőlevél és távirat érkezett és a királyi hercegi palota előcsarnokában kitett ívet igen sokan írták alá. A királyi hercegi család tagjai ajándékokkal lepték meg József kir. herceget. Augustza kir. hercegnő egy elefántcsontból készült marsallbotot ajándékozott férjének. Zsófia kir. hercegnő selyemre festett Krisztus-képet adott. Magdolna kir. hercegnő saját kezével festett tájképet adott ajándékba édesatyjának. Thurn-Taxis Margit hercegnőtől, nővérétől, saját maga által mintázott bronzszobrot kapott ajándékba a jubiláns. Sógórától, Thurn-Taxis hercegtől, a királyi hercegi család volt fiúmei kastélyát ábrázoló képet kapott ajándékba.

A délután folyamán a királyi hercegi család tagjai automobilokon Ürömrre mentek, ahol felkeresték József nádor első feleségének, Anna Pavlovna, orosz hercegnőnek a sírját. Innen a piliscsabai főhercegi lakba mentek tovább, ahol családi vacsora fejezte be az ünnepséget.

T. előfizetőinkhez!

Kérjük azokat az igen tisztelt Előfizetőinket, akiknek előfizetése augusztus hó 31-én lejár, hogy a mellékelt befizetési lappon az előfizetési díjakat hozzánk juttatni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:

negyedévre	. 2 P
félévre	. 4 P
egész évre	. 8 P

Mutatványszámot levelezőlap-kérésre készséggel küld a

KIADÓHIVATAL

Budapest, VIII., József-körút 5.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház augusztus hó 12-iki ülése.

Mint jelentettük, a kisebbségi képviselők a Ház összehívására szükséges aláírásokat megszerezték és a Ház elnöke augusztus hó 12-én, délelőtt 10 órára összehívta a képviselőház ülését.

Almásy László elnök megnyitva az ülést, elparentálta Édes Antalt, majd jelentette, hogy József királyi herceget hatvanadik születésnapja alkalmából a képviselőház küldöttsége üdvözölte. Ezután Eckhardt Tibor indokolta meg a Ház összehívását az összehívók részéről. Beszédében a magyar buza katasztrófáját tette szóvá és kérte, hogy a bolettamegtérítést engedjék el azoknak a gazdáknak, akik kényszerítve vannak saját szükségleteik céljaira búzát vásárolni. Ezután további kamatmérséklést sürgetett, foglalkozott az osztrák kivitel kérdésével és a valutakorlátozások megszüntetését sürgette. Végül azt indítványozta, hogy a Ház másnap is tartson ülést és annak napirendjén szerepeljen a rozsda-károkat, gadamoratórium és a kereskedelmi szerződések ügye.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök szólalt fel azután.

— Az első kérdés, — mondotta a miniszterelnök — melyet Eckhardt képviselő ur fevetett a Ház egyúttartására, a rossz búzatermés. A vetőmagvak és az inszégakció tekintetében felsorakoztatott kívánások nemcsak elhatározott dolgok a kormány részéről, de nagyrészt folyamatban is vannak. Nem akarja a bolettát védeni, elismeri annak hibáit és fogyatkozásait, de tévedés az az állítás, hogy a boletta kihatásaképpen a bevetett búzaterület állandóan növekedett volna. Eckhardt az ügyvezetett gadamoratóriumot kifogásolta, mint meg nem felelőt és nem elegendőt. Ezt azonban kiterjeszteni határozottan veszedelmesnek, károsnak gondoljuk az ország hitele, a gazdák és az ország összes lakosainak jól felfogott érdeke szempontjából. Könnyű rácsuszni az infláció lejtőjére és ettől minden rendelkezésre álló eszközzel óvakodni akarunk és fogunk is. Tulajdonképpen az a csekély kis siker, amely kormányzatunkhoz fűződik, éppen az, hogy meg tudjuk gátolni azt, hogy ilyen veszedelmes lejtőre rá ne essünk.

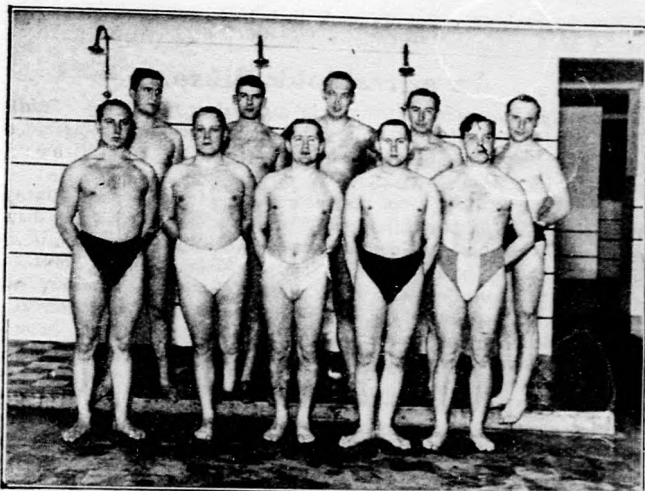
— Eckhardt Tibor a külkereskedelmi szerződések fogyatkozásait is beható kritika tárgyává tette. Azonban sehol a világon nem képelem el azt, hogy sikeresen lehetne külkereskedelmi szerződéseket tárgyalni és keresztlívni, ha azokkal egyidejűleg az országgyűlések, a parlamentek foglalkoznának és azt megvitatnák, még pedig a pártok szempontjából. Ha más okot nem is látnék képviselőtársaim felfogásával szemben, mint éppen azt, hogy akkor, amikor több oldalról külkereskedelmi tárgyalásokkal vagyunk elfoglalva és a legközelebbi időben a kormány nemzetközi gazdasági tárgyalásokkal lesz behatóan elfoglalva, ez az ok maga elegendő arra, hogy a tárgyalások ideje alatt a Ház üléseket ne tartson és ne merülhessenek föl a Házban olyan zavaró momentumok, nem rosszakaratú, de léjékozatlanságból és egy bizonyos pártfelfogásból eredő olyan zavaró momentumok, amelyek a tárgyalások sikeres vezetésére csakis károsan, csakis hátrányosan hatnának ki.

— Összegezve az egészet, a felsorakoztatott tárgyi okok közül egyet sem látok olyannak, amely megokolná a Ház együtt tartását és ezért kérem a Házat, hogy október hó 26-ig ne tartson ülést.

Néhány hozzászólás után a Ház ilyen értelemben határozott és ezzel az ülés véget ért.

A külügyi bizottság ülése.

A képviselőház külügyi bizottsága augusztus hó 12-én ülést tartott. Walkó Lajos külügyminiszter a genji leszerelési és a lausannei jótéteti konferenciák eredményeit ismertette a bizottság előtt. Rámutatott arra, hogy a magyar kormány delegációját a leszerelési konferencián a jogegyenlőség elvének érvényrejtetése vezérelte. Az egyenjogúság iránti követeléseinket sikerült a világközvéleménynek elfogadtatni. Ezt a sikert a magyar nemzet Apponyi Albert gróf működésének köszönheti. Walkó külügyminiszter ezután áttért a lausannei konferencián elért öröndetes sikerek méltatására, majd hangsúlyozta, hogy jogos a reménye, hogy ősszel és télen a közép- és keleteurópai gazdasági konferencia sikeres munkát fog végezhetni. Pénzügyi téren nagy fontosságot tulajdonít a külügy-

A diadalmas magyar vízipólócsapat,

mely nyolc esztendő küzdelem után megnyerte az olimpiai vízipóló-tornát. Hátsó sor, balról jobbra: Bozsi, Bródy, Ivády dr., Vértessy, Németh. Elülső sor: Sárkány, a csalátlábú Halassy, Keserü II., Keserü I. és Homonnai.

miniszter a népszövetségi kölcsönök kamatszolgáltatása tekintetében tervbevetett új rendezésnek, ami által a kölcsön ügye a jövő év végéig nyugvóponton jut. Áttérve a gazdasági kérdésekre, a külügyminiszter rámutatott arra, hogy a kormány arra törekszik, hogy a külkereskedelmi mérleg ne váljék passzívá, ami sokszor árucere és kompenzációs megállapodásokhoz vezet. Ilyen jellegű Görögországgal és Lengyelországgal lebonyolódó áruforgalmunk. Ujabb kompenzációs megállapodásra irányuló tárgyalások folynak jelenleg Cseh-Szlovákiával, legközelebb pedig Romániával, valamint Törökországgal. A kormány már aratás előtt gondoskodott a búzafelcsúszás elhelyezésének biztosításáról. Szójában 675.000 q, Németsországban 500.000 q felvételét biztosítottuk előnyös feltételek mellett, míg az Olaszországgal kötött szerződés, állatexportunk előmozdítása mellett, 1.760.000 q búzának nyit kedvező kiviteli lehetőséget. Franciaországgal szemben megfelelő kiviteli kontingenseket sikerült biztosítani. Két fontos kiviteli piaccal, Ausztriával és Cseh-Szlovákiával, még nem jött létre széles alapokon nyugvó kereskedelmi megállapodás. Míután az új magyar-osztrák kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalások még nem fejeződtek be, a két ország között az áruforgalmat provizórium biztosítja.

Pekár Gyula elnök azután a bizottság tagjainak általános helyeslése és éljenzése közben köszönetet mondott Apponyi Albert grófnak a lefegyverzési konferencián teljesített bámulatra méltó szerepléséért.

Ezután Apponyi Albert gróf fejtette ki, ha a magyar delegáció szigorúan ragaszkodott ahhoz a két elvhez, hogy kiadós leszállítást akarunk már ennél az első stádiumnál és hogy semmi szín alatt nem járulunk hozzá bármilyen olyan megállapodáshoz, amely a fegyverkezés terén a békeszerződésekben ránk rótt egyenlőtlenséget fenntartja. Ennek az álláspontnak a jogosultsága mind nagyobb és nagyobb mértékben nyert elismerést, bár e tekintetben már most határozatot provokálni nem lett volna célszerű, hanem helyesebbnek vélte a magyar delegáció a gondolat további érlelését előmozdítani. Egyébként meri állítani, hogy sikerült nemcsak a velünk azonos állásponton álló, hanem a többi állam képviselőivel is a kölcsönös bizalmon alapuló viszonyt fenntartanunk és így, ha csak nem történnék az európai helyzetben előfordások, elvi álláspontunk érvényesítése tekintetében az előbbinél kedvezőbb helyzetben indulunk neki a második ülésszaknak.

Walkó Lajos külügyminiszter zárószavaiban kifejtette, hogy az ősz kezdetén két konferencián fognak megindulni a tárgyalások. A kelet- és közép-európai országok gazdasági és pénzügyi helyzetének rendezésére szeptemberben összeülő értekezlet célja a devizakorlátozások enyhítése és későbbi megszüntetése, az áruforgalomban életben lévő korlátozások enyhítése és az agrártermékek árának emelése. A másik értekezlet a nem német jóvátételi kérdések rendezésével fog foglalkozni és célja lesz meg-

oldást keresni az egyes államok terheinek csökkentésére.

A külügyminiszter zárószavai után az ülés véget ért.

Az agrárblokk ülése.

Az *Egységspárt* agrárblokkja augusztus hó 12-én *Irády* Béla volt földművelésügyi miniszter elnöklésével ülést tartott s azon részletesen megtárgyalt ugyszólván minden kérdést, amely a gazdatársadalmat érdekli.

Szöbakerültek a *gazdamoratórium-rendelettel* kapcsolatos módosítások, *általános hitelügyi kérdések* s ezzel összefüggésben a *kamatleszállítás problémája*, a roszdakárokkal kapcsolatban a *vetőmagakció* és az esetleges *inségakció* kérdése, a *kereskedelmi szerződések* problémája, az *állatértékesítés* és az *állatkivitel*, a *faértékesítés* kérdése, a *szőlőbirtokosokra* a *gazdamoratórium-rendeletben leszögeztet augusztus 15-iki terminus* lehető kitalása *szűret utánra*, továbbá az elemi károk mikénti felbecsülésének a kérdése.

Az értekezleten résztvevő *Purgly* Emil földművelésügyi miniszter és *Vargha* Imre pénzügyi államtitkár felvilágosítást adtak az egyes felvetett kérdésekre. Megnyugtató válaszukat az értekezlet helyesléssel vette tudomásul.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A német helyzet. Németországban az egyre sürűbben ismétlődő politikai merényletek megakadályozására *Hindenburg* birodalmi elnök rendeletet adott ki. A rendelet *halálbüntetéssel sújtja a politikai merényletek elkövetését*; a politikai jellegű esendhiaboritást is súlyos fegyházzal bünteti és *rendkívüli bíróságokat szervez*, melyeknek ítélete nyomban végrehajtható. Az elmúlt héten megtörtént a feszült érdeklődéssel várt találkozó *Hitler* és *Papen* kancellár között és *Hitler* kihallgatáson jelent meg *Hindenburg* elnöknek is. *Hitler* azt kívánta, hogy a nemzeti szocialista párt összes követeléseit teljesíteni kell és kancellárrá őt, *Hitler*t lehet csak kinevezni. A jelenlegi kancellár, *Papen*, ezt a követelést elutasította, ezzel szemben felajánlotta a nemzeti szocialista pártnak az alkanellári méltóságot, mely egyszersmind a porosz miniszterelnökséget is jelenti, továbbá a birodalmi kormányban négy tarcát. *Hitler* az ajánlatot nem fogadta el. *Hindenburg* elnök azt hangsúlyozta *Hitler* előtt, hogy sem saját lelkiismerete, sem a német némmzettel szemben nem vállalhatja a felelősséget azért, hogy a *birodalom egész irányítását és az államhatalom minden eszközét egyetlen pártnak szolgálta ki*. A *Hitler*rel megindult tárgyalások ilyenformán kudarcra végződtek és az elkövetkező jövő képét sürű fátyol takarja.

Monarchistapuccs Spanyolországban. Spanyolország több városában, *Madridban*, *Sevillában* a királypártiak puccsot kíséreltek meg, de vállalkozásuk kudarcba fulladt. *Sanjurjo* tábornokot, a sevillai felkelők vezérét menekülése közben elfogták. A forradalmi mozgalomban résztvevő csapatok megadták magukat.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

A dohánytermelők kölcsöne és előlege.

A dohánytermelők 1925. évben *beruházási kölcsönt* kaptak. A kölcsön tízévi visszafizetésre szolgált, 10 százalékos törlesztési és évi 2 százalékos kezelési költség mellett. A dohánybeváltási árak csökkenése folytán, továbbá figyelemmel a jelenlegi válságos gazdasági helyzetre, a pénzügyminiszter most elhatározta, hogy a dohánytermelők kölcsönének visszafizetési idejét *két évvel meghosszabbítja*, azonban ez a törlesztési határidő az 1937. évi dohánytermelés átadásán túl nem terjedhet, még azoknál sem, akik részére tíz évnél rövidebb törlesztési időre, de 10 százaléknál nagyobb törlesztési részlettel nyújtották a hitelt. Azok a dohánytermelők, akiknek beruházási kölcsöne jelenleg bankgaranciával van biztosítva, a kölcsön meghosszabbításában csak akkor részesülhetnek, ha igazolják, hogy a törlesztési határidő meghosszabbításához a készfizetői kezességet nyújtó pénzügyintézet is hozzájárul. A dohánytermelők igazgatóságá-

egyidejűleg intézkedett, hogy a dohánytermelők a folyó termelési évre előleget kapjanak. *Minden beültetett katasztrális hold után 40 pengő előleget kaphatnak a gazdák.*

Sás- és nádkészletek bejelentése.

Az *Alsó-dunántúli Mezőgazdasági Kamara* (Kaposvár) arra kéri a kerületéhez tartozó gazdákat, hogy jelentsék be, vajjon gazdaságukban lesz-e értékesítésre váró *nád és sás*? Az értékesítés iránt olasz kereskedők részéről van érdeklődés. Jobb árakat csak az esetben lehetne elérni, ha minél nagyobb mennyiséget lehetne egyszerre történő szállításra az érdeklődő kereskedőknek biztosítani.

Kedvezményes áru cukrot kapnak a méhészek.

Az *Országos Magyar Méhészeti Egyesület* kérésére a pénzügyminiszter az inséges méhesaládok őszi felsegítésére két és fél vagón kedvezményes adózású tiszta kristálycukrot engedélyezett. A méhesaládok felerősítésére szolgáló cukrot az egyesület fogja kiosztani. A *cukor ára kg-ként 85 fillér*. Megrendelő levélért az országos egyesülethez kell fordulni, 24 filléres postabélyeg mellékelése mellett, Budapest, IX., Üllői-ut 25. A cukorkéréssel sietni kell, mert a kevés mennyiséget hamarosan szétkapkodják s a pénzügyminiszter az idén már több cukrot nem engedélyez.

Miért van szükség a tejforgalom szabályozására?

A tejforgalom szabályozása ellen egyes érdekeltségek részéről felmerült panaszokra nézve illetékes helyről a következő felvilágosítást adták: A tejtermelés biztosítása és a közönségnek egészségügyi szempontból kifogástalan tejjel, fennakadás nélkül való ellátása nálunk is szükségessé tette a tejforgalom szabályozását, melynek során a kívánt cél elérése érdekében egyelőre Budapest és környékén a tej termelői és fogyasztási ára valamint a viszontelárusítói jutalék, gondos mérlegelés után olyképen állapított meg, hogy a *figyelembe veendő összes jogos érdekek* méltányos kielégítést nyerjenek. A termelés biztosítása szempontjából fontos követelmény, a *megállapított árak betartása* és hogy a kínálat folytán jogosulatlan versennyel a megfelelően szabályozott tejforgalom ne zavartassék. A tejjel való *hatalás* betöltését az egészségügyi követelmények tették szükségessé. Országos viszonylatban a *tejtermelés folytonosságának és az egészségügyi követelményeknek* biztosítása azok a fontos célok, amelyeknek megvalósítására kell, hogy különös gond fordítottassék.

Apponyi Albert gróf nyílt levele. *Apponyi* Albert gróf „Nyílt levelet” intézett *Jászberényi* választóíhoz, akiket immár felszámola képviselő a magyar parlamentben. Ez a nyílt levél beszámoló, amely azonban nemcsak *Jászberénynek* szól, hanem az egész nemzetnek. *Apponyi*, a lelkiismeretes politikus, szükségét érzi annak, hogy megmagyarázza, *miért nem lehetett szavát hallani az elmúlt félévesztendőben a magyar parlament belső politikai munkája során*. Mert ezidő alatt *Genfben*, a nemzetközi leszerelő-konferencián képviselte nemcsak kerületét, hanem egész csonka országunkat s annak életbevágó nemzetközi érdekeit. Hogy a magyar kormány felkérésére vállalkozott erre a diszes, ámde felette súlyos szerepre, annak egyik főoka, mint ahogy nyílt levelében hangsúlyozza, a *bizalom, amellyel a magyar kormány iránt viseltetik*. Hogy nagy tekintélyt, tiszteletet keltve, méltóan képviselt bennünket a magyar közéletnek ez a világviszonylatban is messze kimagasló államférfia, azt minden újságolvasó tudja. Nyílt levelének legérdekesebb passzusai, amelyekben megvilágítja a leszerelés kérdését és határozottan megállapítja a leszerelő-konferencia problémáit, sejteti az ezek körül vívott ádáz harcokat s végül beállítja a konferencia mérlegét, *amely passzív, mert eredménytelen. Ugy a leszerelés, mint az egyenjogúság kérdésében*. *Apponyi* ennek ellenére a jövőt illetően *optimista*.

Ha szüksége van hashajtóra és barátja a természetesnek, igyék *Igmándit*. Hatása teljesen fájdalommentes.

Hasznos tudni,

hogy az **Igmándi** ivókurák

a megfelelő kóresetekben otthon minden évszakban sikerrel alkalmazhatók.

Utasítás minden palackhoz mellékelve!
Kapható mindenütt!

Mario Arlotta olasz követ távozik Budapestről. Arlotta budapesti olasz követet Olaszország *buenos-airesi* (Brazília) nagykövétévé nevezték ki. Utóda *Don Ascanio dei Principi Colonna*, Olaszország eddigi stockholmi követe lesz. A magyar nemzetet igen fájdalommal érinti Arlotta távozásának híre. Arlotta nehéz időkben osztotta velünk sorsunkat és e nehéz időkben lett igazi barátunkká. A válság egyre súlyosbodó éveiben nagy segítségünkre volt ő, akinek oly nagy része van abban, ha Magyarországnak sikerült a mindenfelől feltornyosuló vámfalak elől Olaszország felé szabad levegőhöz jutnia. Éppen legutóbb, a nagy nemzeti csapás alkalmával, midőn világhírű repülőnket, a levegő magyar hőseit veszítettük el: *Arlotta követé volt az érdem nagy része, ha e fájdalomunkban Olaszország ismét oly nagy és igaz barátunknak mutatkozott.* A változások okát abban kell keresni, hogy *Mussolini* miniszterelnök az egész olasz diplomáciai kart átszervezte. *Don Ascanio Colonna* herceg, az ujonnan kinevezett budapesti követ 1883-ban született Nápolyban. Már több olasz külképviseletnél működött, így Sztambulban és Londonban. Tagja volt az olasz béke delegációnak és részt vett a párizsi nagykövetségi konferencián is.

Országos tűzoltóünnepségek Győrben. A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség győri nagygyűlése és a vele kapcsolatos ünnepségek augusztus hó 13-án este lampionos felvonulással kezdődtek. A kongresszus résztvevőinek zöme, 3000 tűzoltó, a szombati napon gyűlt össze. — A külföldről résztvevő tűzoltó-tisztek száma körülbelül 200. Másnap, augusztus hó 14-én, reggel istentisztelet volt az egyes felekezetek templomaiban. 9-től 12-ig az országos tűzoltóversenyek iskolaszervezése folyt le városi és községi csoportban. 10 órakor a tűzoltószertkiállítást nyitották meg. 12 órakor néhai József királyi hercegnek, a Magyar Országos Tűzoltószövetség volt védnökének, a m. kir. honvédség első főparancsnokának szobrát leplezték le a győri tűzoltólaktanya udvarán, ahol *Marinovich* Imre dr. államtitkár mondott emlékbeszédet, majd *József* királyi herceg helyezte el az első koszorút a szoborra, vitéz *Kárpáthy* Kamilló gyalogsági tábornok pedig a honvédség koszorúját tette le. Délután a tűzoltólaktanya udvarán *tűzpróbák és bemutatók* voltak, este tíz órakor zajlott le Győr város tűzoltóságainak együttes támadási gyakorlata a városháza ellen. Augusztus hó 15-én a magyar tűzoltótisztek országos egyesülete tartotta közgyűlését, majd 12 órakor a városháza nagytermében megtartották az Országos Tűzoltószövetség 24-ik évi nagygyűlését.

A Kormányzó Ur megkegyelmezett a ceglédi gyilkos baracktolvajoknak. Augusztus hó 12-én érkeztek fel a kabinetirodába a kecskeméti törvényszék, mint rögtönítélő bíróság által halálra ítélt ceglédi baracktolvajok, *Lőrincz* János és *Szedlacsek* József bűnügyének iratai. A kormányzó *mindkét elítéltné megkegyelmezett* és rájuk a bíróság által kiszabott halálbüntetést *életfogytiglanig tartó fegyházra* változtatta át.

Fehér fecske Isztiméren. *Isztimér* községben a nagyvendéglő felszere alatt fészkelő fecsképarnák *fehér fiókája* lett, amely már repülni tanul. A hófehér ruhájú kis madár a legnagyobb ritkaságok közé tartozik. A fehér fecske néhány hét múlva utarakél társaival.

Vallomás az ősi földről.

*A hun föld szüz mélyéből sarjadtam én ki,
Hol anyji kalászos, és életesodát
Álmodik a vén föld kincsretrejtő szive,
Már ezer izmos esztendőkön át.*

*Imádom pogányként a kétő napot,
Szeretlőm a méla éjsugár,
Ábrándom titokcsók, tünde dőlőbáb,
Mely tikkadt nyárban hűs mesékre vár.*

*Ez a föld, hol szende, árnyékos falunk,
Életben, örömben dalol, zeng, kacag;
Hol minden ablakba muskátlit dobál
A mámorillatos bűbajos tavasz,
S pártás lányok ajkán esőkharmat remeg . . .*

*Ez a föld, hol aras századokon át,
Pacsirtaszarvas, piros hajjalokon,
Csillogó ekét, harmatos barázdán
Címerez fehér ökrök csapata von,
S ballag utánok a jókedvű paraszt . . .*

*Ez a föld, melyért e büszke, uri faj,
Ha kellett, helytlen, bátran halni tudott;
S új bosszura fente kassa-kardvasát,
Ha az Igazság esatáján elbukott,
S hagyta fiának százsorszent örökül.*

*Oh, ezé a földé, oh, ezé vagyok! . . .
Kedve, bűja, álma, multja mind enyém,
Csak az ő vőnhedti szive remeg-dobban,
Ifju regőse harcoss, új énekén! . . .*

Irtá: KÁRPÁTI ERNŐ (Békés).

Nem nyitják meg a hajduböszörményi református elemi iskolát. A hajduböszörményi református egyház az elmúlt négy év folyamán mintegy 180.000 pengőt fizetett rá az általa fenntartott elemi és polgári iskolákra és a református gimnáziumra. Hogy ezentel a kiadásokat fedezhesse, az egyház kénytelen volt bankkölesönöket felvenni, amelyekkel ingatlanait száz százalékig megterhelte. Az iskolafenntartási terheket azonban még így sem tudta viselni az egyház, úgy, hogy február óta már a tanerők fizetését sem tudta folyósítani. Az egyház vezetősége a kényszerítő körülmények következtében elhatározta, hogy *többszáz év óta fennálló elemi iskoláját szeptember elején már nem nyitja meg.*

Kinult a leghíresebb farkaskutya. A világhírű *Rin-tin-tin*, a kiváló farkaskutya, amely bravuros filmszereplésével, intelligenciájával a legszélesebb tömegeket hódította meg annak a filmnek számára, amelyben fellépett, *hollywoodi* jelentés szerint filmfelvétel közben kinult. Hogy miképpen költözött el éppen „munka” közben az árnyékvilágból, arról nem szól a híradás, csak azt árulja el, hogy *egy amerikai repülőtest találta a háboruban.* Előbbi gazdája nemcsak azért sajnálhatja, mert kiváló állatot veszített el vele, hanem azt a vágyont is, amelyet *Rin-tin-tin* új gazdája kutyája tudományával szerzett.

Folynak a magyar-osztrák kereskedelmi tárgyalások. Az osztrák delegáció augusztus hó 11-én Budapestre érkezett, hogy a magyar-osztrák kereskedelmi szerződés ügyében megkezdett, de félbeszakított tárgyalást folytassa. A tárgyalás célja a *végleges kereskedelmi szerződés megkötése.* Természetesen szóba kerül annak a tisztaítása, hogy mi történjék, ha *augusztus 18-ig, amikor a provizórium lejár, nem tudnának a tárgyaló felek megállapodni a végleges szerződés ügyében.* Ebben az esetben *valószínűleg meghosszabbítják a provizóriumot.* Az osztrák delegációt *Wildner* rendkívüli követ vezeti, míg a magyar delegáció élén *Nickl* Alfréd meghatalmazott miniszter áll.

AZ UTOLSÓ CSOMÁD

R E G É N Y

22

IRTA: FÖLDES GÉZA

Amint tovább olvasta, észrevette a tévedését és szégyenkezve nézett széjjel. Arról akart meggyőződni, hogy csakugyan senki sem látta. Ledobta ezt az írást s felvette a levelet. Ezt olvasta tovább.

— „Te odaadnál a legelső léhűtőnek, mert annak tiszta a pedigréje?“ . . . „ahol a házasság üzleti vállalkozás“ . . . no, ezt etaláltad! Hát Felleglaky mióta üzleti vállalkozás? . . . „a kimondott szó megtartása nemcsak téged, de engem is kötelez, hiszen én is Csomád vagyok!“ . . . Nono, lassabban az agarakkal! Hát a szófogatatlanság mióta családi erény? Hát nem én vagyok az a himnemű független állampolgár, akit még a római jog is teljes hatalommal ruház fel a lemenőjével szemben? Tisztelt lányomasszony, ezt a kérdést ér döntöm el. Én az édesapa! Érted? Itt én parancsolok!

És ezt olyan határozott eréllyel mondotta, mintha egyenesen a Ráki fejéhez vágta volna.

A levelet visszadobta az asztalra, kiment az ebédlőbe és egyedül itta meg a kávéját — hidegen.

Még a reggelizés után is mindig dohogott. Meglátszott rajta, hogy nem bír a haragjával. Vette a kalapját és kifelé indult s meretközben is hallatszott a duzzogása.

— Csak gyere haza! Csak kerülj a szemem elé! Majd megtudod akkor, ki vagyok én! Nem akarsz Felleglakyné lenni? Nem akarsz engedelmeskedni? Ne félj, erre is meg tudlak én tanítani! Csak gyere haza!

De hívhatta, Ráki bizony nem jött haza . . .

*

Az erdő csendje és komor méltósága az ember lelkét mindenkor arra kényszeríti, hogy a maga kicsinységét tisztábban lássa. Itt még a Véletlen is közelebb áll hozzánk, mint egyebütt.

Hát nem ennek a Véletlennek-e a munkája, hogy a két szerelmes szívnek éppen az erdő mélyében kell találkozni? Ezt az alkalmat egyik fél sem kereste, nem is várta, senki elő nem készítette s mégis ide vezette őket a nagy Véletlen.

És most itt állanak mindaketten egy titokzatos jövődő küszöbén. Mi lesz velük? Merre viszi a sorsuk? Tünődhetnek ezen. Egyik sem gondolt arra, hogy ebben a rengetegben Robinson módjára fog élni.

Az ember rendeltetése magasabb, mint ama kis madaré, amelyiknek minden bokor szállást kínál. Az embert világi és erkölcsi törvények kötelezik, hogy a társadalomban magához illő helyet biztosítson.

Ebben a tekintetben Jancsinak volt könnyebb a helyzete. Ő az elhagyott hegedűjéhez bármikor visszatérhet. Rákinak eddig talán még eszébe sem jutott, hogy az embereket a megélhetés gondjai is

gyötörhetik. Egyelőre csak annyit tudott, hogy a magával hozott pénze és az ékszerei megmentik a nélkülözéstől addig, amíg valami foglalkozáshoz juthat. De azért mégis a jövőbe néző szemmel kérdezte önmagától:

— Mihez kezdjek?

— A nőt eltartani a férfi gondja, — felelt rá Jancsi az önéretnek bizonyos fölényével.

— Igaza lehet, kedves barátom, de erre a kötelességre csak akkor lehet hivatkozni, ha megteremtette a társadalmi formáknak is megfelelő alapot. Addig ez a gond engem illet egyedül.

— Legyen meg az akaratja. Én boldog vagyok, ha lépteit távolról is kísérelhetem. Nekem itt van a hegedűm. Ez biztosítja mindenkor kettőnknek is a mindennapi kenyeret . . . Én felmegyek a fővárosba s ott valószínűleg az Operaház zenekarában számomra is lesz egy hely. Ezt nekem nem is olyan régen felkínálták.

— Nekem is a főváros a célom. Apám jóvoltából lehetek hangversenyénekesnő. De lehetek tanítónő is. Erre két oklevelem is feljogosít. Az egyikkel elmehetek az elemi iskolákhoz, a másikkal a polgárihoz, sőt éneket és zongorát is taníthatok.

(Folytatjuk.)

Trianon!

*Mint kietlen parton
hajótörést szenvedett,
mint fáradt madár,
mely tenger felett röptében
hullámok árjába esett,
s vergődik piszkos habokon,
kiáltottunk föl egy szörnynapon:
Trianon! Trianon!*

*Mint nemes vad
a ragadozó karjai közül,
mint vétektelen rab
az odvas, naptól elzárt
börtönfalak mögül,
jajdult föl égbetörő hangon,
elszakított millió magyar:
Trianon! Trianon!*

*Mint forró, víznélküli
pusztán bolyongó kiált,
mint anya átkos szava,
kitől a kenyeret elrabolták,
mit kicsiny gyermekinek szánt,
visszhangzik azóta szivszaggatón:
Trianon! Trianon!*

*Mint föld méhe lángokat lövelve,
mint tüzláva sístergőn ömölve,
mint dűbörgő, vészés ár
tajtékzón rohanva,
gátakat pozdorjává törve,
harsog, zug majd a magyar hajlaton:
Trianon! Trianon! Trianon!*

Irtá: szilli SZABÓ KÁROLY LAJOS.

Halálos dinnyelopás. *Mojzes* István budapesti fuvaros augusztus 6-án lovaskocsin *Ócsára* ment, *Vojtek* Mátyás és *Papper* Rudolf munkásokkal együtt. Ócsán bort vásároltak. Késő este indultak vissza Budapestre. Utközben *Vojtek* és *Papper* dinnyét szedtek az országutmenti földeken. Cs. Nagy István és P. Kiss István ócsai mezőőrök észrevették a dolgot és felelősségre vonták őket. *Mojzes* szóváltásba keveredett a mezőőrökkel és dulakodni kezdett velük. A verekedés során Cs. Nagy elővette pisztolyát és elsütötte. A golyó véletlenül a másik mezőőrt érte és könnyebben megsebesítette. A dulakodás tovább folyt és most már mindkét mezőőr lött a revolveréből. A két golyó közül az egyik halátrasebezte *Mojzest*. *Vojtek* a verekedés látására elszaladt, *Papper* azonban a mezőőrök az ócsai csendőrségre kísérték. *Mojzes* holttestét a közszégy halottasházba vitték. A megsebesült mezőőrt a lakásán ápolják. A csendőrség vizsgálatot indított, hogy tisztázza az esetet.

Sulyos autókarambol kilenc sebesülttel. Augusztus hó 13-án este sulyos autókarambol történt a Budakeszi-uton. Budakeszi felől robogott Budapest felé egy Bp. 28—4—5. rendszámú Cadillac csukott autó. A kocsit idősebb *Jezinák* Dezső soffőr vezette és vele volt a családja: a felesége és kétfia, ifjabb *Jezinák* Dezső tisztviselő és *Jezinák* László műszerész. Mikor a Szép Honárhoz értek, éppen akkor kanyarodott be a remizbe vezető uton egy 44-es jelzésű villamos. *Jezinák* ki akarta kerülni a villamost és merész ívben jobbra kanyarodott. A kanyarodást azonban elvétette, a robogó autó felfutott a jobboldali gyalogjáróra, kört írt le, lefutott az uttestre, de a soffőr már nem volt ura a kormányának és a hatalmas lendületű kocsit az uttesten keresztülfutva, nekivágódott az uttest balszélén veszteglő 22-es jelzésű budakeszi autobusznak, amelyről éppen akkor szálltak le az utasok. A magánautó teljes erővel rohant bele az autobuszba. Az irtózatot erejű összeütközés előrelökte az autobuszt, amely az orrával beleütközött egy 22/A jelzésű autobuszba, amelynek néhány lépéssel előtte állt. A hármaskarambol következtében a magánautó négy utasa közül *Jezinák* és két fia sulyosan, a felesége pedig könnyebben megsebesült. A veszteglő autobuszk utasai közül hatan sebesültek meg: *Ujhelyi* Józsefné vendéglősné, *Helfersomn* Sándor Máv. intéző, *Eisenhut* András villamoskalauz, *Bauer* Jenő szobrász, *Kertész* Mórné háztartásbeli és *Balla* Mária tisztviselőnő. A rendőrségszigoru vizsgálat indult meg a sulyos autókarambol ügyében.

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

A . ó . z . m . z . d . e . e . s . a . y . f .
(Beküldte ifj. Bodri István Szekszárdról.)

2. Szórejtvény.

k k k k k k k erdel vad 24 óra
(6=ö)

(Beküldte ifj. Kántor Albert Dögérl.)

3. Pontrejtvény.

. l . e . a . a . á . n . p

(Beküldte B. Tóth Sándor Szabadszállásról.)

4. Szórejtvény.

rétén van rézgálic kerget nép (—t)

(Beküldte ifj. K. Balogh József Dögérl.)

5. Szórejtvény.

L L nap 6 6
(~d) 6 6

(Beküldte Kalmár József Jászberényből.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 37-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 31-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Emelkedett hangulat.** 2. Szórejtvény: **Vadszölő.** 3. Pontrejtvény: **Tiltakozunk Trianon ellen.** 4. Szórejtvény: **Antiszemita.** 5. Szórejtvény: **Vereb.**

Megejtették: Kovács Bálint, Kiss István, Gábor Ildikó, Patak János, Tóth József, Károly Ferenc, Jankó Ferenc, Bernáth Rózsika, Kistóth Lajos, Molnár Sándor.

Jutalomkönyvet nyertek: **Bernáth Rózi (Meesek-szabolcs), Jankó Ferenc (Oroszáza) és Patak János (Alsok).**

A 32-ik számban közölt rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, jövő héten közöljük.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Augusztus 20-án, szombaton, Szent István napján nincsen vásár.

Augusztus 21-én, vasárnap: *Állat- és kirakodóvásár:* Füzesgyarmat, Jásztelek, Kiskunmajsa, Kunszentmárton. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Kunhegyes. — *Ló- és kirakodóvásár:* Budapest. — *Kirakodóvásár:* Senyeháza.

Augusztus 22-én, hétfőn: *Állat- és kirakodóvásár:* Abony, Egyek, Esztergom, Felsővadász, Gyöngyös, Gyöngyösmellék, Hajduböszörmény, Halászi, Kunszentmiklós, Majs, Mezőkövesd, Miskolc, Nyírbakta, Pusztamérges, Püspöknádasd, Vál, Vámspécés. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Büssü, Böhlönye, Döbrököz, Kadarkut. — *Marha- és kirakodóvásár:* Hosszuperesztet, Zalaszentbalázs. — *Kirakodóvásár:* Mikosszéplak, Nagylózs, Tatabánya.

Augusztus 23-án, kedden: *Állat- és kirakodóvásár:* Jánoshalma, Vál, Veszprémvársány. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Jánosháza, Letenye.

Augusztus 24-én, szerdán: *Állat- és kirakodóvásár:* Baboeca, Göresöny, Tiszabercel, Sümege, Szil. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Körmen.

Augusztus 25-én, csütörtökön: *Állat- és kirakodóvásár:* Bodrogkeresztúr, Tiszalök, TPONÁR, Ujfehértó. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Csesztreg, Rum, Szabadhidvég, Vásárosbéc.

Augusztus 26-án, pénteken: *Állat- és kirakodóvásár:* Aszód, Csongrád, Veszprém.

Augusztus 27-én, szombaton: *Állat- és kirakodóvásár:* Csánápalota, Csongrád, Zala. — *Marha- és sertésvásár:* Szekszárd.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak augusztus 15-én.)

GABONATÖZSDE

KÉSZÁRUPIAC

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valószínű forgalmi árát jelentik Budapesten.

Buza, tiszai 77 kg-os 13.75—14, 78-as 13.90—14.15, 79-es 14.05—14.20, 80-as 14.15—14.40; felsőtiszai 77 kg-os 13.50—13.70, 78-as 13.65—13.85, 79-es 13.80—13.95, 80-as 13.90—14.10; jászági 77 kg-os 13.50—13.80, 78-as 13.65—13.95, 79-es 13.80—14.05, 80-as 13.90—14.20; dunántúli 77 kg-os 13.20—13.45, 78-as 13.35—13.60, 79-es 13.50—13.70, 80-as 13.60—13.85; pestvidéki, bácskai és fejérmegyei 77 kg-os 13.25—13.50, 78-as 13.40—13.65, 79-es 13.55—13.75, 80-as 13.65—13.90. *Rozs,* pestvidéki 7.70—7.90, egyéb 7.80—8.0, *árpa,* elsőrendű 10.20—10.50, másodrendű 9.75—10, *zab* elsőrendű 10.50—11, másodrendű 10—10.50, *repcé* 23.25—24, tiszai *tengeri* 15.10—15.20, *korpa* 7.80—7.90, 8-as *liszt* 12.50—13, *biborhere* 40—46, *kék mák* 63—65, *Vikória borsó* 15—16, *lencse* kis 19—22, nagy 27—37, *szárított répaszélet* 12.75—13 pengő métermázánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árat.

Buza októberre 13.52, márciusra 14.70—14.71. Rozs októberre 8.50—8.52, márciusra 9.78—9.80. Tengeri augusztusra 11.95—15, májusra 8.76—8.78, júliusra 9.21 pengő métermázsánként.

A készárúpiac és határidőpiac gabonárait boletta nélkül kell érteni!

Vetőmagpiac. (Mautner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt. jelentése): Bihorheremag irányzata tovább lanyhul, jelenleg alig van külföldi elhelyezési lehetőség. Uradalmi tételek már csak csekély számban kerülnek piacra, de ezek iránt sem mutatkozik vételkedv, mintán az exportkereskedelem birtokában levő eladatlant tételek a gyenge érdeklődést kielégítik. **Fehérhere:** A kereslet teljesen megcsappant, a külföldi piacokon az árak esőkentek. Az összes termelő-országokból származó nagyszámú ajánlatokkal szemben ugyszólván semmi vételkedv sem mutatkozik. **Szöszösbükköny:** A termés kissé megkevsze került piacra, a kínálat az utolsó napokban erősen növekedett, míg a külföldi elhelyezési lehetőség ezidőszert jelentéktelen. **Lóheremag** terméskilátásai kedvezőek, **lucernamagra** pedig javultak. Őszi vésre hazai forgalomban a gazdák **szöszösbükköny, pannonbükköny, bihorhere, ősi borsó** iránt érdeklődnek, ugyszintén **fumagrak és fumagkeverékek** iránt is. A **budapesti árú- és értéktözsde hivatalos jegyzései 100 kilónként:** káposztarépe 23.25—24, bihorhere 42—43, kék mák 65—66, Viktória borsó 20—25 pengő, nyers árúért budapesti paritásban.

Liszt. A **nyílt piacokon:** Buzadara 46—50, duplanullás finom tisztalízt 40—44, nullás 38—44, kettős főz 38—40, négyes kenyérlízt 36—38 fillér kilogrammonként.

Abraaktakarmánypiac. Árpakorpa 10, borsóhéj 10, borsókorpa 9, buzakonkoly 9, konkolydara 10, lenmagpogácsa 18, napraforgópogácsa 15.50, repecpogácsa 10.50, rozskorpa 9, rozsozsa 9, rozstakarmányliszt 13.50, szójabab-pogácsalízt nagyban 23, kiesinyben 25, tökmagpogácsa 20 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 5.50—6.50, harmadrendű csomagolásra 4.80—5.20, muharszéna 5.50—6.50, lucernaszéna 6.25—8, alomszalma, másodrendű 3—3.80, zsupszalma 4 pengő métermázsánként, 1 kéve 40 fillér.

Cirolkszáll. Takarószalma átlagárban 22—24, bélésszalma 6—8 pengő métermázsánként.

Gyapju. Az üzlet az összes külföldi piacokon árváltozás nélkül nyugodt mederben folyt le, aminek oka főleg az évente megismétlődő nyári holtidény. Hasonló a helyzet a belföldi piacon is, ahol változatlan áron esupán egy-két tétel talált vevőre.

Nyersbőr. Marhabőr, minden sulyban, magyar 0.45—0.50, tarka 0.55—0.60, borjubőr, rövid lábbal 0.70—0.75 pengő kilogrammonként.

Borjuvásár. Élő borjú, belföldi szopós, elsőrendű 0.65—0.72, kivételesen 0.80, másodrendű 0.58—0.64, harmadrendű 0.48—0.56 pengő kilogrammonként.

Tenyészmarhák és jármosókrök. Elsőrendű belföldi jármosókrök (tarka) 0.44—0.48, elsőrendű belföldi jármosókrök (fehér) 0.44—0.48, 1½ éves üszök 0.40—0.45, 1½ éves tinók 0.35—0.40, fiatal, frisa fejős tehén 0.60—0.70 pengő kilogrammonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal kistogás ürök, páronként 100 kg., vagy azon felüli sulyban 40—45 fillér, prima hízott bárányok, páronként 75 és 80 kg. közötti sulyban 40—45 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, páronként 6 kr. sulylevonással.

Lóvásár. Csikó 30—75, igaz kocsiló (nehéz nyugati fajta) 220—410, igaz kocsiló (könnyű nyugati fajta) 150—250, öszvér 33, fővárosi és vidéki vágó 35—75, alárendelt minőségű lovak 30—165 pengő darabonként.

Vágómarhavásár. Ökör legjobb minőségű 50—65, kivételesen 72, közepes 38—54, legjobb minőségű bika 44—48, közepes 38—42, gyöngébb 30—36, Középmínőségű tehén 38—44, gyöngébb 28—32, kicsontozni való marha 18—20 fillér kilogrammonként élőárban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 100—116, közepes 120—125, nehéz 126—127, keresztzett 120 fillér kilogrammonként élősulyban.

Husvásár. Marhaba a **nyílt piacokon:** Rostélyos, vastag hátszín, felsál, fehérpesenye, stb. 120—220, fartó, lapocka, puha hátszín 120—220, csontos oldalas, tarja-szegye 100—160, szegye 80—120, gulyásnak való 60—120, nyelv 150—200. — **Borjúhus:** Felszeletelt comb 180—240, sütnivaló 100—200, pörköltnek való 70—140. — **Juh- és bárányhus:** Juhcomb 160—200, gerine, lapocka 140—180, pörköltnek való 80—120. — **Sertésus:** Friss karaj 180—280, comb, tarja, lapocka 170—190, oldalas 120—170, füstöltkaraj, lapocka, tarja, oldalas 150—300, olvasztani való szalonna 164—192, sózott kenyérszalonna 150—180, füstölt 170—220, hárj 180—200, tepertő, zsiros 160—220, sertészsír 172—184 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élőállatok a nyílt piacokon: Tyuk 180—340, csirke 80—260, ruca 150—250 fillér darabonként, ludmáj 400—800 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Teatojás 7—8, főz 5—6 fillér darabonként.

Hal. Élőállatok a nyílt piacokon: Harcsa 280—400, ponty 160—280, kárász 100—160 fillér kilogrammonként. — **Rák:** 10—80 fillér darabonként, nagyszag szerint.

Tej és tejtermékek. A **nyílt piacokon:** Teljes tej 34, lefőzött 14, aludttej 100, tejszín 180—220, tejföl 120—200 fillér literenként, centrifugált teavaj, tömbben 280—320, 10 dkg-os csomagolásban 320—380, főzővaj 280—300, szedett vidéki 280—300, tehéntúró 80—120, sovány tehéntúró 40—70, juhúrtú 200—280, kevertúró 140—200, juhsajt 160—220, hazai ementáli sajt 280—400, hazai trappista 180—280 fillér kilogrammonként.

Szárzafőzelék és száraztészták. A **nyílt piacokon:** Lencse 32—80, hántolt felesborsó 46—80, aprószemű, fehérbab 24—32, nagyszemű 44—100, szines 34—4, finom árpakása 70—100, durva 48—68 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A **nyílt piacokon:** Sárgarépa csomója 4—12, petrezselyem 2—10, zeller darabja 2—6, kalarábé 1—4, karfiol kilogramma 100—120, makói vöröshagyma 12—16, közönséges 8—14, fokhagyma 30—60, cékla 10—24, fejeskáposzta 5—12, savanyított káposzta 26—36, kelkáposzta 4—12, vöröskáposzta 16—30, fejesaláta, darabja 4—10 torma kilogramma 60—180, nyári rózsza 8—14, Ella 7—8, kifli 14—20, tömör csiperkegomba 140—200, szegfűgomba 200—240, tinórógomba 160—240, feketeerek 6—20, savanyított való ugorka 6—14, salátának való 4—8, kovászós 25—40, zöldpaprika, apró, hegyes darabja 1—2, nagy 2—4, főzőtök kilogramma 4—8, gyalult 8—16, vajbab 10—30, kifejtett 30—50, zöldborsó, hüvelyes 40—70, kifejtett 120—200, paradicsom 20—40, konzerv, literje 80—100, sóska 10—20, paraj, tisztított 10—20 fillér kilogrammonként, zöld tengericső darabonként 2—6 fillér.

Gyümölcs. A **nyílt piacokon:** Közönséges alma 20—80, közönséges körte 20—100, befőzni való 40—60, vörös szilva 16—36, nemes ringló 60—100, közönséges 18—40, befőzni való ringló 28—40, kajszinbarack, befőzni való 70—80, kajszinbarack 16—80, őszibarack 40—180, befőzni való 80—140, esemeszölgő 60—120, málna 80—120, ribizli 60—80, pöszmete 26—60, faj görögdiñnye 14—40, faj sárga 26—70, közönséges 14—40, szilvaizs 96—160, gyümölcsiz 140—360, dióbél 280—400, mogyoró, héjazott 360—480, mandula, héjazott 440—660 fillér kilogrammonként, citrom 10—14 fillér darabonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A **nyílt piacokon:** Édes nemespaprika 320—360, félédes gulyás 280—320, rózsapaprika 240—280, erős 160—200, kereskedelmi 140—160, éck mák 120—140, pergettett méz 120—140, házi szinzsappan 120—160, közönséges szappan 90—120 fillér kilogrammonként.

Szesz és szeszitalok. A szeszüzletben a forgalom a multheti kezetek között mozgott és az összes szeszkatóriákát változatlan áron jegyezték. A **detailforgalomban** finomított szesz kisebb tételekben került forgalomba, denaturált szesz 5 barell vételnél 73.50 pengő, 1 barell vételnél 77.50 pengőn kelt el + forgalmi adó. **Gyümölcsipálinka.** Törkölyt 2.70—2.80 pengőn, seprőpálinkát 2.80 pengőn, szilvapálinkát (kékárú) 4.20—4.30 pengőig, szilvapálinkát (nyári árú) 3.60—3.70 pengőn, eperpálinkát gyér forgalom mellett 3—3.10 pengőn ajánlották. **Borparlat.** A belföldi borhoz szükséges magasfoku borparlat ára változatlanul a legutóbbi jegyzés szerint 220 pengő.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára 1932. évi augusztus hó 16-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben levő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** angol font 19.90 (20.30), dollár 5.70 (5.73), hollandi forint 2.29 (2.30), német márká 1.35 (1.38), svájci frank 1.10 (1.11) pengő. **Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:** cseh korona 16.96 (17.06), francia frank 22.20 (22.50), szerb dinár 9.97 (10.07), oláh leu 3.46 (3.56), lengyel zloty 63.95 (64.45), olasz lira 29.90 fillér.

Szinarany kilogramja 5060 pengő; Napoleon-arany darabja 30.10 (30.20) pengő darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.

KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.

FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Árjegyzék 1000 képpel ingyen

37 éve a világot uraló eredeti angol

THE CHAMPION

kerékpárokat havi 20 pengős részletre. Kerékpáralkatrészeket minden gyártmányú kerékpárhoz nagyban eredeti gyári áron szállítunk vidékre is.

Láng Jakab és Fia

kerékpár-nagykereskedés. Budapest, József-körút 41. szám.

— Alapítva 1869 —

